Dosarul nr. 21rji-174/25 Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana)
1-25091550-02-21rji-29102025 Judecător Ion DADU

D E C I Z I E
în numele Legii

22 ianuarie 2026 **mun. Chișinău**

COLEGIUL PENAL AL CURŢII DE APEL CENTRU
Având în componența sa:
Președintele ședinței Eugeniu BEȘELEA
Judecători Marcel POPESCU și Vitalie BUDECI

a examinat în ordine de recurs, fără prezența părților, recursul declarat de către avocatul Nicolae CORTAC în interesele cet. CIOBANU Andrei *****, împotriva Încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 21ji-1378/2025 din 09 octombrie 2025, prin care a fost admis demersul directorului interimar al IMSP Spitalul Clinic de Psihiatrie, Victor FURTUNĂ, cu privire la prelungirea măsurii de constrângere cu caracter medical cu supraveghere obișnuită aplicată lui **CIOBANU Andrei *****,** a.n.***** fiindu-i prelungită, măsura de constrângere cu caracter medical cu supraveghere obișnuită, pe un termen de 6 luni.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond, din 27.06.2025 până la 09.10.2025;
în Curtea de Apel Centru, din 29.10.2025 până la 22.01.2026.
Procedura de citare legal executată.

Verificând legalitatea hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru,-

A C O N S T A T A T :

1. În adresa Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) a parvenit spre examinare la 26 iunie 2025, demersul directorului interimar IMSP Spitalul Clinic de Psihiatrie, Victor FURTUNĂ privind prelungirea măsurii de constrângere cu caracter medical cu supraveghere obișnuită aplicată lui CIOBANU Andrei *****, a.n.*****.

2. *Prin Încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 21ji-1378/2025 din 09 octombrie 2025*, a fost admis demersul directorului interimar IMSP Spitalul Clinic de Psihiatrie, Victor FURTUNĂ privind prelungirea măsurii de constrângere cu caracter medical sub formă de supraveghere obișnuită, aplicată lui CIOBANU Andrei *****, a.n.***** IDNP:*****.

A fost prelungit termenul aplicării măsurilor de constrângere cu caracter medical în instituția psihiatrică cu supraveghere obișnuită în privința alienatului CIOBANU Andrei *****, a.n.***** IDNP:*****, pentru o perioadă de 6 (șase) luni, începând cu data expirării ultimului termen aplicat.

A fost pusă în sarcina administrației IMSP Spitalul Clinic de Psihiatrie asigurarea executării prezentei încheieri.

3. *Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond avocatul Nicolae CORTAC în interesele cet. CIOBANU Andrei ***** a declarat recurs*, solicitând admiterea recursului, casarea Încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 21ji-1378/2025 din 09 octombrie 2025, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi decizii de respingere a demersului IMPS Spitalul Clinic de Psihiatrie privind prelungirea măsurii de constrângere cu caracter medical cu supraveghere obișnuită aplicat alienatului CIOBANU Andrei ***** ca fiind neîntemeiat și încetarea măsurii de constrângere cu caracter medical, sub formă de internare într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuit, în privința lui CIOBANU Andrei *****.

A afirmat că potrivit Pct. 25 a Hotărârii Plenului CSJ Cu privire la respectarea legislației în cazurile despre aplicarea, schimbarea, prelungirea şi revocarea măsurilor de constrângere cu caracter medical nr.23 din 12.12.2005, Buletinul Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova, 2006, nr.9, pag.8:, Necesitatea continuării aplicării măsurilor de constrângere cu caracter medical se verifică de către instanța de judecată, periodic, dar nu mai rar de o dată la 6 luni. Dacă, în urma însănătoșirii persoanei care a fost declarată iresponsabilă sau în urma ameliorării stării sănătății ei, nu mai este necesar de a se aplica în continuare măsura de constrângere cu caracter medical, dispusă anterior, instanța de judecată, la propunerea medicului-șef al organului de ocrotire a sănătății, căruia îi este subordonată instituția medicală, unde este deținută persoana dată, propunere bazată pe avizul unei comisii medicale, examinează, în conformitate cu art.469-471 Cod de procedură penală, chestiunea încetării ori schimbării măsurii de constrângere cu caracter medical, verificarea necesității aplicării în continuare a măsurilor de constrângere cu caracter medical, încetării sau schimbării lor se face, la cererea persoanei care a fost declarată iresponsabilă, a rudelor ei apropiate, precum şi a altor persoane interesate. În acest caz, instanța solicită de la organele respective de ocrotire a sănătății aviz motivat, referitor la starea sănătății persoanei, în privința căreia s-a depus cererea."

Potrivit avizului medical din 11.06.2025, CIOBANU Andrei ***** avea conștiința lucidă. Orientat suficient temporospațial, pacientul este ordonat și îngrijit. De asemenea în ședința de judecată a pledat pentru încetarea măsurii de constrângere . Este de menționat faptul că este internat din 2021. Apărarea consideră că, aflarea lui în staționarul de psihiatrie nu este necesar, deoarece tratarea lui este posibilă și la domiciliul ultimului. Tulburarea psihică nu este gravă sănătății sale și nu condiționează pericol social direct, precum și prejudiciu sănătății sale.

În consecutivitatea celor relatate conchide că, demersul înaintat de Instituția Medico – Sanitară Publică Spitalul Clinic de Psihiatrie, privind prelungirea cet. CIOBANU Andrei ***** măsurii de constrângere cu caracter medical cu supraveghere obișnuită în privința lui CIOBANU Andrei ***** urma a fi respins. Or justificarea legală a oricărei prelungiri a

internări în instituția psihiatrică este bazată pe necesitatea de îngrijire spitalicească şi de tratament în condiții de supraveghere, ceea ce nu echivalează cu vindecarea totală a persoanei, la momentul actual având o stare de sănătate psihică stabilă care i-ar da posibilitatea să se afle în condiții de ambulator, la domiciliu, unde are rude , persoane dragi lui care ar avea grijă de el.

Indică că în motivarea soluției adoptate instanța de fond, analizând şi apreciind probele, în strictă conformitate cu prevederile legii, conform cărora, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității şi veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor . Deși nu a luat în considerare punctul de vedere al părții apărării, considerăm că instanța eronat a interpretat normele materiale, și a aplicat eronat analogia legii și nu a apreciat probele prezentate în cadrul pricinii. Persoanele cărora li s-a atribuit un diagnostic psihiatric sunt deseori stigmatizate şi discriminate în societatea noastră, refuzându-li-se capacități minime de comunicare rațională, de comportament adecvat sau de luare a unor decizii privind propria lor viață. Crearea unui mediu terapeutic pozitiv implică, înainte de toate, asigurarea unui spațiu suficient pentru fiecare pacient, precum iluminarea, încălzirea și aerisirea adecvată ale acestuia, întreținerea satisfăcătoare a instituției și conformarea cu regulile medicale de igienă. Ceea ce lipsește cu desăvârșire în instituția de Psihiatrie din mun. Chișinău.

Menționează, că aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter medical pe o perioada nedeterminată a fost dur criticată de Oficiul Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului, în Raportul nr. A/HRC/37/25 din 27 decembrie 2017 (pct. 36). În special, Oficiul Înaltului Comisar al ONU a pledat pentru eliminarea măsurilor de securitate care implică tratament medical sau psihiatric obligatoriu în instituții și și-a exprimat îngrijorarea cu privire la lipsa garanțiilor în sistemul de justiție penală și privarea de libertate pe durată nedeterminată, recomandând abolirea acestora. Abordare similară este aplicată și de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă privind aplicarea art. 5 lit. e) din CEDO (Ilnseher c. Germaniei [MC], § 127; Stanev c. Bulgariei [MC], § 145; D.D. c. Lituaniei, § 156; Kallweit c. Germaniei, § 45; Shtukaturov c. Rusiei, § 114; Varbanov c. Bulgariei, § 45; Winterwerp c. Olandei, § 39). În special, Curtea Europeană a definit următoarele trei condiții, care trebuie să fie îndeplinite cumulativ pentru ca privarea de libertate a unui „alienat mintal” să fie considerată în conformitate cu prevederile Convenției: ⎪ tulburarea mintală a persoanei trebuie să fie în prealabil dovedită printr-o expertiză medicală independentă, cu excepția cazurilor în care este necesară o internare de urgență; ⎪ tulburarea mintală trebuie să fie de natură să impună o detenție forțată, adică trebuie demonstrat că privarea de libertate a fost necesară în circumstanțele particulare ale cauzei. ⎪ tulburarea mintală, constatată printr-o expertiză medicală independentă, trebuie să persiste pa parcursul întregii durate a detenției. Prin urmare, în situația în care există date medicale care indică că starea sănătății persoanei s-a îmbunătățit, autoritățile ar putea să aibă nevoie de o perioadă scurtă de timp pentru examinarea oportunității de eliberare (Luberti c. Italiei, § 28). Astfel, menținerea măsurii privative de libertate din motive pur administrative nu este justificată (R.L.și M.-J.D. c. Franței, § 129).

Subliniază, că deși articolul 5 § 1 (e) din CEDO autorizează plasarea, într-o instituție a unei persoane cu tulburări mintale nu doar pentru un tratament medical, în accepțiunea

Curții Europene a Drepturilor Omului o astfel de măsură trebuie să fie justificată de gravitatea stării de sănătate și de necesitatea protecției acestei persoane și a celor care o înconjoară (N. c. României, § 151).

Astfel efectuând o analiză minuțioasă, detaliată si obiectivă a tuturor circumstanțelor de fapt si de drept ale celor descrise de participanții la proces, precum si a probelor administrate în cadrul acestui proces penal, consideră că demersul declarat de IMPS Spitalului Clinic de Psihiatrie privind prelungirea tratamentului prin constrângere cu caracter medical obișnuită în privința alienatului CIOBANU Andrei *****, pe o durată de 6 luni, reieșind din concluziile comisiei medicale, este prematur, fără suport probatoriu.

4. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

Potrivit prevederilor art.447 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Reprezentantul IMSP Spitalul Clinic de Psihiatrie și avocatul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe.

Părțile nu s-au folosit de dreptul acordat de a depune referință potrivit prevederilor art.447 alin.(2) Cod de procedură penală.

Astfel, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art.391 Cod de procedură penală, privind citarea participanților la proces, și ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art.447 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, a procedat la examinarea cauzei fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

La data de 20 noiembrie 2025, prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, directorului interimar IMSP Spitalul Clinic de Psihiatrie, Victor FURTUNĂ, a depus referință la recursul declarat prin care a solicitat respingerea acestuia cu menținerea fără modificări a Încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 21ji-1378/2025 din 09 octombrie 2025.

*5. Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea şi temeinicia Încheierii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către avocatul Nicolae CORTAC în interesele cet. CIOBANU Andrei *****, împotriva Încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 21ji-1378/2025 din 09 octombrie 2025, ca fiind nefondat din considerentele ce succed.*

6. În conformitate cu art.437 alin.(1) pct.4) Cod de procedură penală, *(1) Pot fi atacate cu recurs: 4) alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.*

Conform art.448 Cod de procedură penală, *(1) Judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.*

În conformitate cu art.449 Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat; recursul este depus peste termen; recursul este inadmisibil; admite recursul, casând hotărârea, parțial sau integral, şi ia una din următoarele soluții: dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod, rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare. Adoptarea deciziei şi întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.417 şi 418, care se aplică în mod corespunzător.*

Subsecvent normei citate, instanța de recurs, în conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală*, respinge recursul ca fiind nefondat şi menține hotărârea atacată.*

Potrivit prevederilor art.469 alin.(1) pct.13) Cod de procedură penală, la executarea pedepsei instanța de judecată soluționează chestiunile privind *prelungirea, schimbarea sau încetarea aplicării măsurii de constrângere cu caracter medical alienaților.*

Iar, conform art.501 alin.(1) Cod de procedură penală, *instanța de judecată periodic, dar nu mai rar de o dată la 6 luni, verifică necesitatea continuării aplicării măsurilor de constrângere cu caracter medical.*

Așadar, Colegiul penal reține că în conformitate cu prevederile art.469 alin.(1) pct.13) Cod de procedură penală „*La executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, şi anume: prelungirea, schimbarea sau încetarea aplicării măsurii de constrângere cu caracter medical alienaților (art.101 din Codul penal).”*

Potrivit art.501 alin.(2) Cod de procedură penală „*Dacă, în urma însănătoşirii persoanei care a fost declarată iresponsabilă sau în urma ameliorării stării sănătății ei, nu mai este necesar de a se aplica în continuare măsura de constrângere cu caracter medical dispusă anterior, instanța de judecată, la propunerea medicului-şef al organului de ocrotire a sănătății, căruia îi este subordonată instituția medicală unde este deținută persoana dată, propunere bazată pe avizul unei comisii medicale, examinează, în conformitate cu art.469-471, chestiunea încetării ori schimbării măsurii de constrângere cu caracter medical.”*

7. Astfel, Colegiul reține că prin Sentința Judecătoriei Hâncești, (sediul Ialoveni) din 30.07.2021, nr.1-278/2020, cet. CIOBANU Andrei ***** a.n.***** IDNP:*****, a fost absolvit de răspundere penală pentru săvârşirea faptei prejudiciabile prevăzute de art.27, 145 alin.(1), art.163 alin.(2) lit.b) Cod penal, în stare de iresponsabilitate cu aplicarea în privința numitului a măsurii de constrângere cu caracter medical – internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere riguroasă.

Prin Încheierea Judecătoriei Chişinău, (sediul Ciocana) din 25.03.2022 a fost schimbată măsura de constrângere medicală riguroasă la constrângere medicală obişnuită de la 30.03.2022.

Alin.(1) al art.501 Cod de procedură penală, indică că „*Instanța de judecată periodic,*

dar nu mai rar de o dată la 6 luni, verifică necesitatea continuării aplicării măsurilor de constrângere cu caracter medical.”

Din materialele cauzei, Colegiul penal reține că, alienatul mintal CIOBANU Andrei ***** a fost prezentat comisiei medicale în vederea respectării prevederilor art.501 Cod de procedură penală.

La caz, Colegiul studiind avizul medical din 11.06.2025, constată că pacientul CIOBANU Andrei ***** suferă de „*schizofrenie paranoidă. Sindrom halucinator-paranoid cu elemente de automatism mintal Kladinschi-Clerambault. Stare de defect mixt subcompensat*”, astfel membrii comisiei au stabilit necesitatea prelungirii tratamentului prin constrângere cu supraveghere obișnuită.

De asemenea, potrivit avizului Comisiei medicale din 11.06.2025, se atestă că CIOBANU Andrei ***** la momentul examinării avea conștiința clară. lucidă. Corect orientat auto- şi allopsihic. Accesibil contactului verbal. În dialog la întrebări răspunde formal, fără dorința, alunecă de la o tema la alta, ușor devine iritat. Atitudine îngâmfată, vorbește cu voce tare. Începe să își exprime nemulțumirea de internarea sa. Face amenințări împotriva procurorului, judecătorului, avocatului, şi tuturor celor care au participat în studierea dosarului sau. Amenință cu răfuiala la eliberare. Nu neagă săvârșirea faptelor sale:„ da 1-am aruncat în veceu...şi care e problema...că nu era eu să îl înmormântez...". Uneori repetă cuvintele. Nu neaga consumul periodic de alcool în cantități nelimitate„ ... da eu și o căldare pot bea acum..." şi ca "dacă este băutura beu tot". Motoric se menține locului, dar gesticulează, suspect privește în jur. Expresia feței suspectă, răutăcioasă. Atenția sustrasă, distrată. Se atestă dificultăți de concentrare la întrebările adresate. Gândirea disociată, paralogica. Spune„ eu ştiu că toți îmi citesc gândurile". Neagă la moment categoric prezența „ vocilor", dar comportamentul său reflectă vădit prezența acestora, menționează ca "în trecut auzea voci" și că "Dumnezeu vorbea cu dânsul, chiar i-a văzut chipul lui Isus pe cer". Expune idei delirante de relație raportate celor din jur. Expune idei delirante cu caracter religios, zice că "Domnul m-a chemat sus la El". Face diferite relatări cu caracter bizar. Fonul afectiv dezechilibrat. Starea afectivă de fon nu este concordantă cu relatările pe care le expune. Cu o deosebita seninătate, indiferenta relatează despre fapta săvârșită, relată că "persoana data asta şi a meritat şi el nu regretă" Critica fața de starea sa absent. Starea psihica în dinamica: pe parcursul aflării în staționar pacientul a primit tratamentul cu preparate psihotrope, timostabilizatori, sedative, somnifere. Au fost aplicate măsuri de ergoterapie, psihoterapie, consiliere psihologice. Pe fondal de tratament medicamentos aplicat și măsuri de ergoterapie, psihoterapie, consiliere psihologice starea psihică a pacientului este cu ameliorare relativa. Conștiința lucidă, orientat corect în timp, spațiu şi propria persoană. Pe parcursul tratamentului şi la momentul examinării, pacientul neagă categoric prezența fenomenelor halucinatorii şi nu expune activ idei delirante, totodată nu se constată careva tulburări de percepție sau simptomatica psihoproductiva. În secție respectă regimul curativ şi manifestă un comportament aparent calm. Ținuta şi vestimentația spitalicească, pacientul este ordonat, îngrijit, cu o postură relaxată. Mersul obișnuit, mimica şi gestica expresive. Pacientul este accesibil contactului verbal. În discuții, participă pasiv, fiind aspontan şi manifestând bradipsihie. Interacțiunile sociale sunt limitate la interesele personale, respectă distanța față de interlocutor, uneori manifestă inițiativă în

conversație. Instrucțiunile medicului sunt îndeplinite corect, însă formal şi fără dorință. Răspunde la întrebări după pauze îndelungate, iar vorbirea este frazică, nemodulată și monotonă. Răspunsurile sale sunt formale, superficial, nu oferă detalizari despre trăirile sale. Pacientul nu poate reda multe detalii anamnestice sau biografice, iar gândirea sa este lentă, concret-situațională, cu concluzii superficiale. Logica de raționament prezintă uneori erori. Din punct de vedere emoțional, pacientul prezintă oscilații între perioade de apatie, abulie şi indiferență față de lumea înconjurătoare, și perioade de tensiune afectivă, manifestate prin neliniște şi tensiune internă. Luând în considerație cele expuse mai sus comisia de reexaminare psihiatrică conchide, că CIOBANU Andrei ***** suferă de schizofrenie paranoidă, sindrom halucinator-paranoid cu elemente de automatism mintal Kandinschi-Clerambaut, stare de defect mixt subcompensat pe fondal de tratament cu preparate psihotrope, timostabilizatori, sedative, somnifere şi măsuri de ergoterapie, psihoterapie, consiliere psihologice nu a survenit ameliorarea stabilă a stării psihice cu remisie terapeutică stabilă ce ne dovedește prezența periodica a oscilațiilor între perioade de apatie, abulie şi indiferență față de lumea înconjurătoare, şi perioade de tensiune afectivă, manifestate prin neliniște şi tensiune internă, nerespectarea regimului secției, fără dorința şi numai cu impunerea medicului curant include în procesele de muncă din secție fără manifestarea inițiativei, in conștientizarea maladiei sale şi a infracțiunii săvârșite, lipsa discernământului critic fața de starea sa, gândirea încetinită în tempou cu o capacitate slabă de abstractizare, îngustarea cercului de interese cu crearea planurilor ireale pe viitor. Prin urmare, comisia a pledat pentru prelungirea măsurii de constrângere cu caracter medical cu supraveghere obișnuită.

8. În acest sens, instanța de recurs ține să remarce că, soluția primei instanțe este una justificată și legală, în situația în care, la soluționarea chestiunii de încetare/prelungirea măsurilor de constrângere cu caracter medical se va ține seama de raportul de examinare medicală, or, doar în urma examinării medicale, comisia medicală conchide dacă alienatul s-a însănătoșit sau a survenit o ameliorare considerabilă şi stabilă a stării psihice a bolnavului.

Conform art.101 alin.(3) Cod penal, schimbarea măsurii de constrângere cu caracter medical sau prelungirea termenului de aplicare a ei se face, de asemenea, de instanța de judecată, atât din oficiu, cât şi la cererea persoanei respective sau a reprezentantului acesteia, în baza unui control, efectuat cel puțin o dată la 6 luni, privind necesitatea aplicării acestei măsuri.

Cu referire la argumentele recurentului precum că instanța de fond a examinat cauza în lipsa lui CIOBANU Andrei *****, Colegiul Penal reține că la materialele cauzei a fost anexată cerere scrisă prin care CIOBANU Andrei ***** a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa fiind de acord cu prelungirea tratamentului (f.d. 12).

Totodată, Colegiul penal menționează, că chestiunile prevăzute de art.469 alin.(1) pct.13) Cod de procedură penală se referă numai la cazurile de prelungire, schimbare ori încetare a măsurilor de constrângere cu caracter medical deja aplicate de instanța de judecată persoanelor care au săvârșit fapte social periculoase, prevăzute de Codul penal. Specificarea se impune având în vedere că examenul psihiatric cu spitalizarea persoanei într-o instituție psihiatrică fără consimțământul acesteia poate avea loc şi în baza

prevederilor Capitolelor XXIX-XXX din Codul de procedură civilă şi Legii privind sănătatea mentală nr.1402-XIII din 16.12.1997.

Potrivit art.20 alin.(2) din Legea nr. 1402 din 16 decembrie 1997 privind sănătatea mentală, stabilirea diagnosticului afecțiunii psihice şi recomandarea tratamentului ține de competența exclusivă a medicului psihiatru sau a comisiei de medici psihiatri. Totodată, prevederile art.22 alin.(4) lit.a) din Legea vizată stabilesc că examenul psihiatric poate fi efectuat fără consimțământul persoanei sau al reprezentantului ei legal în cazul în care aceasta săvârșește acțiuni ce servesc drept temei pentru presupunerea unor tulburări psihice grave, care condiționează pericolul nemijlocit pentru sine sau pentru cei din jur.

Prelungirea, schimbarea ori încetarea (revocarea) măsurilor de constrângere cu caracter medical se examinează conform art.470-471 Cod de procedură penală, ținând seama de prevederile art.101 alin.(2)-(4) Cod penal şi art.501 Cod de procedură penală, la propunerea (demersul) medicului-șef al instituției medicale psihiatrice unde se deține alienatul, în baza avizului unei comisii medicale, de către judecătorul de instrucție al judecătoriei din raza instituției psihiatrice, cu prezența obligatorie a reprezentantului comisiei, în lipsa alienatului, dar cu asigurarea participării apărătorului.

Instanța de recurs reține că, în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, drepturile și interesele alienatului au fost apărate de către avocat, fiind respectate prevederile art.471 alin.(4) Cod de procedură penală.

Prin urmare, Colegiul nu poate reține argumentele trasate în recursul înaintat, or având la baza raportul de examinare medicală, concluziile experților despre starea psihică a bolnavului, în raport cu acțiunile săvârșite de către acesta, urmează a se reține că alienatul la moment prezintă un pericol social și este necesar ca tratamentul prin constrângere cu supraveghere obișnuită în privința ultimului să fie prelungit.

9. Subsecvent, instanța de recurs reține că potrivit art.501 Cod de procedură penală, instanța de judecată periodic, dar nu mai rar de o dată la 6 luni, verifică necesitatea continuării aplicării măsurilor de constrângere cu caracter medical. Dacă, în urma însănătoșirii persoanei care a fost declarată iresponsabilă sau în urma ameliorării stării sănătății ei, nu mai este necesar de a se aplica în continuare măsura de constrângere cu caracter medical dispusă anterior, instanța de judecată, la propunerea medicului-șef al organului de ocrotire a sănătății, căruia îi este subordonată instituția medicală unde este deținută persoana dată, propunere bazată pe avizul unei comisii medicale, examinează, în conformitate cu art.469-471, chestiunea încetării ori schimbării măsurii de constrângere cu caracter medical. Dispozițiile alin.(1) și (2) se aplică și față de persoana care, după săvârșirea infracțiunii, s-a îmbolnăvit de o boală psihică cronică dacă această persoană, în urma ameliorării ce s-a produs în starea sănătății ei, nu mai are nevoie de măsurile de constrângere cu caracter medical, cu toate că rămâne alienată mintal. Cererea de verificare, încetare sau schimbare a măsurilor de constrângere cu caracter medical o poate depune persoana care a fost declarată iresponsabilă, rudele ei apropiate, precum și alte persoane interesate. În cazurile acestea, instanța cere de la organele respective de ocrotire a sănătății aviz motivat referitor la starea sănătății persoanei în privința căreia s-a depus cererea. Chestiunile menționate în acest articol se soluționează de instanța care a dat încheierea de

aplicare a măsurii de constrângere cu caracter medical sau de instanța de la locul unde se aplică această măsură, în condițiile prevăzute în art.470 și 471.

În continuare, Colegiul reține că potrivit pct.23 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova cu privire la respectarea legislației în cazurile despre aplicarea, schimbarea, prelungirea și revocarea măsurilor de constrângere cu caracter medical nr. 23 din 12.12.2005, în conformitate cu Legea privind sănătatea mentală nr.1402-XIII din 16.12.1997, cu modificările ulterioare, persoanei suferinde de tulburări psihice, care a săvârșit acțiuni periculoase pentru societate, i se aplică măsuri medicale coercitive(măsuri de constrângere cu caracter medical), în baza hotărârii judecătorești, potrivit temeiurilor și în modul stabilit de Codul penal și Codul de procedură penală. Măsurile medicale coercitive(măsurile de constrângere cu caracter medical) se aplică în instituțiile de psihiatrie ale organelor de ocrotire a sănătății. Instanța de recurs reține că, avizul comisiei medicale de specialitate a fost expus într-un mod suficient de clar şi complet, care nu trezește îndoieli asupra temeiniciei şi obiectivității acestuia.

Astfel, ținând cont de avizul de examinare medicală, concluziile experților despre starea psihică a bolnavului, în raport cu acțiunile săvârșite de către acesta, instanța de fond corect a admis demersul IMSP Spitalul Clinic de Psihiatrie, cu privire la prelungirea măsurii de constrângere cu caracter medical cu supraveghere obișnuită în privința lui CIOBANU Andrei *****, pe un termen de 6 luni. Astfel, Colegiul penal consideră că argumentele apărării se consideră insuficiente pentru a servi temei de respingere a demersului, or, potrivit avizului medical din 11 iunie 2025, se atestă că, CIOBANU Andrei *****, suferă de ***„schizofrenie paranoidă. Sindrom halucinator-paranoid cu elemente de automatism mintal Kladinschi-Clerambault. Stare de defect mixt subcompensat”***

Sub acest aspect, Colegiul penal reține că la examinarea demersului directorului interimar IMSP Spitalul Clinic de Psihiatrie, cu privire la prelungirea măsurii de constrângere cu caracter medical cu supraveghere obișnuită în privința lui CIOBANU Andrei *****, instanța de fond nu a comis careva erori, or, încheierea recurată este una legală și motivată.

În această ordine de idei, instanța de recurs precizează că nu pot fi reținute argumentele apărării referitor la netemeinicia încheierii judecătorului de instrucție, or instanța a ținut cont de toate circumstanțele, mai mult din raportul prezentat de instituția medicală se atestă că lui CIOBANU Andrei *****, urmează a-i fi prelungită măsura de constrângere cu caracter medical cu supraveghere obișnuită.

10. Astfel, argumentele instanței de fond la adoptarea soluției în cauză, în virtutea corectitudinii lor şi pentru a evita repetări inutile sunt acceptate şi de instanța de recurs, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România din 16.02.2010*, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994*, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În situația în care instanța de fond şi-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță. (*Garcia Ruis contra Spaniei, Hei le contra Finlandei*).

Colegiul penal menționează că, motivarea hotărârii este un proces de analiză şi sinteză a actelor şi lucrărilor dosarului, care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu şi sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, aşa cum s-a procedat, de altfel, în cauza de față.

Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul Penal constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului argumentelor primei instanțe. În cazul în care instanța de fond și-a motivat soluția luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează concluziile sale, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță.

Subminând circumstanțele factuale sus redate, Colegiul va respinge recursul declarat de către avocatul Nicolae CORTAC în interesele cet. CIOBANU Andrei *****, or cererea de recurs declarată nu conține nici unul din temeiurile prevăzute de art.444 Cod de procedură penală, pentru atacarea hotărârilor cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, fiind indicat doar dezacordul cu hotărârea contestată, cerințele înaintate nefiind motivate prin careva argumente plauzibile, fapt ce constituie temei de respingere a cererii de recurs ca fiind nefondată, cu menținerea Încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 21ji-1378/2025 din 09 octombrie 20255, fără modificări.

11. În conformitate cu prevederile art.art.447, 448, 449 alin.(1) pct.1) lit.a), 469-472 Cod procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Se respinge ca nefondat recursul declarat de către avocatul Nicolae CORTAC în interesele cet. CIOBANU Andrei *****, împotriva Încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 21ji-1378/2025 din 09 octombrie 2025, prin care a fost admis demersul directorului interimar al IMSP Spitalul Clinic de Psihiatrie, Victor FURTUNĂ, cu privire la prelungirea măsurii de constrângere cu caracter medical cu supraveghere obișnuită aplicată lui **CIOBANU Andrei *****,** a.n.***** fiindu-i prelungită, măsura de constrângere cu caracter medical cu supraveghere obișnuită, pe un termen de 6 luni, și se menține fără modificări Încheierea atacată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Judecătorul **Eugeniu BEȘELEA**

Judecătorii **Marcel POPESCU**

Vitalie BUDECI